

ЗЕМЛЯ НА ПЛАНІ ТА КАРТИ

СПОСОБИ ЗОБРАЖЕННЯ ЗЕМЛІ

Дослідження 1

Тема. Спостереження за змінами у природі

Мета: навчитися організовувати та проводити найпростіші спостереження за змінами у природі на місцевості, в межах якої розташована школа.

Обладнання: стінний календар спостережень за погодою (у вигляді слайду або великого плакату), кольорові олівці.

Словничок

Спостереження — метод наукового дослідження, який полягає в активному, систематичному, цілеспрямованому, планомірному і навмисному сприйнятті об'єкта, в ході якого отримується знання про зовнішні сторони, властивості і відносини досліджуваного об'єкта.

Три кроки до досягнення мети

Крок перший. Бліц-турнір

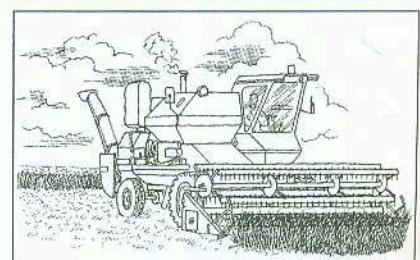
Об'єднайтесь в групи та дайте коротку відповідь на кожне із запитань. (Кожна група по черзі відповідає на одне із запитань після підготовки 3–5 хвилин.)

- ✓ Що треба виготовити, щоб спостерігати за південним розташуванням сонця?
- ✓ Коли тіні від гномона будуть найдовшими та найкоротшими?
- ✓ Як і чому змінюється тривалість дня і ночі протягом року?
- ✓ Як дізнатися про температуру повітря?
- ✓ Якого кольору найчастіше небо влітку та взимку?
- ✓ Як визначати хмарність?
- ✓ Які дні, сонячні чи хмарні, переважають у літку та взимку?
- ✓ Які опади випадають у літку?
- ✓ Чи схожі літні дощі на весняні або осінні?
- ✓ Як визначити силу вітру?
- ✓ Навіщо спостерігати за погодою?

Крок другий. Спостереження за впливом природних умов на господарську діяльність та життя людей у нашій місцевості

Дайте короткі відповіді на такі запитання.

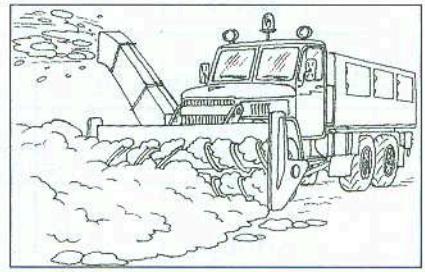
Яку роботу виконують люди на полях у літку?



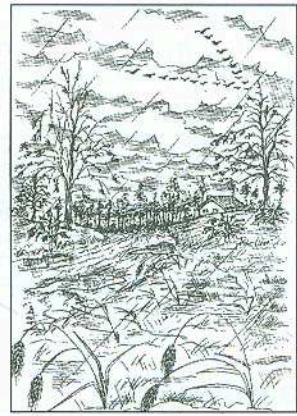
Яку роботу виконують на городах та присадибних ділянках?



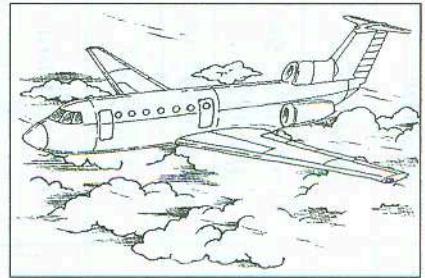
Чому під час роботи в містах та селах люди дедалі частіше використовують прилади та механізми?



Як погодні умови впливають на господарську діяльність людини впродовж року?



Робота представників яких професій та спеціальностей найбільше залежить від погодних умов?



Крок третій. Спостереження за змінами у природі

Пригадайте, як потрібно поводитися на природі, щоб не нашкодити їй.
Розкажіть, як можна організувати спостереження за природою.

Для позначення різних природних явищ використовують різні умовні позначення. Уважно розгляньте їх та навчіться правильно зображувати.

Спостерігайте за погодою восени, взимку, навесні та літом. Проводьте спостереження впродовж кожного місяця, результати цієї роботи заносять в таблицю.

Умовні позначення

Ясно	○	Роса	▷
Мінлива хмарність	◐	Гроза	↖
Хмарно	●	Завірюха	*→
Дощ	• •	Вітер	↓
Сніг	*	Слабкий вітер	↘
Іній	□	Середній вітер	↙
Град	△	Сильний вітер	↙↙
Туман	☰	Безвітряно	◎

Результати спостережень

Назва місяця _____

Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади	Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади	Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади	Інші явища	
1					11							21						
2					12							22						
3					13							23						
4					14							24						
5					15							25						
6					16							26						
7					17							27						
8					18							28						
9					19							29						
10					20							30						

Результати спостережень

Назва місяця _____

	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	
1								11								21						
2								12								22						
3								13								23						
4								14								24						
5								15								25						
6								16								26						
7								17								27						
8								18								28						
9								19								29						
10								20								30						

Результати спостережень

Назва місяця _____

	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	Дата	Стан неба	Температура повітря	Вітер	Опади		Інші явища	
1								11								21						
2								12								22						
3								13								23						
4								14								24						
5								15								25						
6								16								26						
7								17								27						
8								18								28						
9								19								29						
10								20								30						